

POVZETEK

Na podlagi zbranih podatkov iz obdobja 1976-1997 lahko ugotovimo, da je kamenjar v Sloveniji relativno reden, a maloštevilen gost. Spomladanska mediana je 8.5. (26. pentada), jesenska pa 31.8. (49. pentada). V tem obdobju je bilo zbranih 27 podatkov (skupno 37 oseb-kov), povprečno pa je bilo opaženih 1,4 osebkna na opazovanje. Zanimivo je, da so bili na jesenski selitvi opazovani predvsem mladostni primerki, kar je v nasprotju z navedbami v literaturi. Kamenjar čez Slovenijo potuje relativno hitro, saj nikoli ni bilo zabeleženo več kot enodnevno ustavljanje. Pred letom 1976 obstaja samo en podatek o opazovanju kamenjarja v Sloveniji iz okoli leta 1850, precejšnje število novjših podatkov pa je pripisati intenzivnejši ornitološki aktivnosti. Podana je tabela z vsemi opazovanji in histograma pojavljanja po pentadah in letih.

SUMMARY

On the basis of the data gathered during 1976-1997 we may conclude that in Slovenia the Turnstone is a relatively regular though sparse guest. The spring median is reached on May 8th (26th pentad), the autumn median on August 31st (49th pentad). 27 records were made in this period (with a total of 37 individuals); on average 1.4 individual was recorded per observation. It is interesting that mainly juveniles were noted during autumn migration, which is contrary to the statements available in literature. The Turnstone moves across Slovenia relatively quickly, as we have no record of this bird stopping in our country for more than a day. Prior to 1976 there is only one record available on the observation of the Turnstone in Slovenia, i.e. from 1850, while the high number of later records can be attributed to a more intensive ornithological activity. A table with all of the observations is given, together with two histograms indicating the occurrence of this bird per separate pentads and years.

Primož Kmecl, Riharjeva 28, 1000 Ljubljana

Iz ornitološke beležnice

From the ornithological notebook

ČRNI ŠKARNIK *Milvus migrans*

BLACK KITE - On 7th July 1997 at Velike Bloke

Dne 7. julija 1997 zjutraj smo blizu našega tabora (Velike Bloke) opazili ptico, čepečo na telefonskem drogu. Ker je bilo v bližini veliko navadnih kanj *Buteo buteo*, ji sprva nismo posvečali kake posebne pozornosti. Toda ko sem primaknil daljnogled k očem, ptica sploh ni bila podobna kanji. Po vsem telesu je bila temnorjava obarvana in imela je razmeroma majhno glavo. Takoj mi je bilo jasno, da imamo opraviti s črnim škarnikom. Opazovali smo ga najmanj četrto ure, preden je odletel neznan kam. V naslednjih dveh tednih se ni vrnil. Ko sem pozneje slišal, da je ta vrsta v Sloveniji precej redka, sem bil resnično presečen, saj je severno od Alp to ena izmed najbolj razširjenih ujed. Med potovanjem iz Nizozemske v Slovenijo smo na primer samo v Nemčiji videli več kot deset črnih škarnikov. Ruud van der Helm, Korveezee straat 37, 2628 BD Delft, Nizozemska

KAČAR *Circus gallicus*

SHORT-TOED EAGLE - On 6th July 1997 at Velike Bloke

Zgodaj zjutraj 6. julija 1997 smo pripotovali v Velike Bloke. Ob približno 8. uri je z zahoda priletela ujeda. Ni se nam bogve kako približala, pa vendar dovolj, da sem lahko ugotovil, da ne gre za navadno kanjo *Buteo buteo* ali kako drugo običajno vrsto. Ptica je bila kar velika. Spodaj je bila precej svetla in progasta, po glavi in vratu pa temnejša. Pač pa v pregibu peruti ni bilo opaziti temnih peg, ki jih ima skoraj vsaka navadna kanja. Opazil nisem tudi

bolj ali manj temnih površin na trebuhu, ki so ravno tako znamenje zelo bledih kanj. Kačar, kot sem naposled le zaključil, je neuspešno prežal na plen in potem odletel v severovzhodni smeri. Ruud van der Helm, Korveezestraat 37, 2628 BD Delft, Nizozemska

ŠKRJANČAR *Falco subbuteo*, **GRIVAR** *Columba palumbus*

HOBBY, WOOD PIGEON - A nest of Hobby and another one of Wood Pigeon on the same willow on 8th July 1990 at Ljubljansko barje

8. julija 1990 sem bil skupaj z Bogdanom Vidicem v Lipah na Ljubljanskem barju. Na suhi veji pod vrhom vrbe sem opazil sedečega škrjančarja, ki je nemo opazoval okolico. Čez dobro uro sva se ponovno vrnila na to mesto in tudi škrjančar je bil še vedno na isti veji. Ko sva se mu malo približala, je odletel. V tistem trenutku pa je s sosednje vrbe iz gnezda zletel še en škrjančar, verjetno samica. Ko sva si od spodaj ogledovala škrjančarjevo gnezdo, sva na sosednji veji opazila še eno gnezdo, iz katerega je štrlel rep valeče ptice. Kasneje sva ugotovila, da je v tem drugem gnezdu valil grivar. 15. julija sem splezal do škrjančarjevega gnezda in v njem našel dve topli jajci. Tudi divji golob je še valil v svojem gnezdu. Tako sta na isti vrbi istočasno valila škrjančar in divji golob.

Dare Šere, Langusova 10, SI-1000 Ljubljana

VELIKI PRODNİK *Calidris canutus*

RED KNOT - On 14th September 1997 at Sečovlje salina

Že precej dolgo sem mami obljubljala vodomca, zato sva se 14.9.1997 po celonočnem dežju odpravili na morje. Bolj mimogrede sva se ustavili v strunjanskih solinah, saj sem še vedno imela v spominu spremenljive prodnike, ki sva jih s prijateljico opazovali iz neverjetne bližine prejšnje leto. Tokrat je tam kar mrgolelo črnoglavih galebov *Larus melanocephalus*, ki sem jih v svoji lenobi sprva odpra-

vila kot rečne, kasneje pa sem se spomnila Rubiničevega predavanja in se odločila malce pokukati v knjigo. Ko sem potovala med njimi s teleskopom, sem odkrila celo kričavo čigro *Sterna sandvicensis*, ki se je ravno spravljala k počitku. Mojega ogledovanja galebov je bilo konec takrat, ko sva z mamo nehote splašili nekega pobrežnika. V letu sem videla le trikotno belino, ki je s trtice segala na hrbet, zato sem najprej pomislila na kakšnega martinca. Ptica se je kot nalašč spustila v bližnji bazen, kjer sva jo na podlagi razločno progastega hrbtnega in bočnega perja, rahlo navzgor zakrivljenege dolgega kljuna ter opazovanja v letu (v perutih ni bilo opaziti beline) določili kot progastorepega kljunača v zimskem perju. Najbolj mi je padla v oči snežno bela, močna nadočesna proga, ki pa v Jonssonovem priročniku sploh ni vrisana. Medtem ko sva se skušali kljunaču po spolzkem nasipu še bolj približati, je brez glasu odletel in kasneje ga nisva več videli, čeprav sva ravno zaradi njega še nekajkrat prehodili nekatere bazene in plezali prek zapornic. Slabo vreme ponoči pa nama je pripravilo še nekaj presenečenj v sečoveljskih solinah. Po razmočenem solinskem blatu so se mirno prehranjevali komatni deževniki *Charadrius hiaticula* in mali prodniki *Calidris minuta*, katerih drobnost sva občudovali kar brez daljnogleda. Nekje na drugi strani bazena je mama odkrila dva večja pobrežnika, ki sva se jima morali zaradi zoprnih sunkov burje bolj približati. Ko sem ju končno imela v teleskopu, sta me popolnoma zbegala, saj nisem vedela, kam bi ju dala. Kratek kljun, zelene noge, sivo perje in velikost (bila sta približno 4-krat zajetnejša od malih prodnikov) pa so me na koncu vendarle prepričali, da opazujeva dva velika prodnika *Calidris canutus* v zimskem perju. Po pripetljaju s kljunačem se mi je zdelo, da je redkosti za ta dan pač zadosti. Sumim pa, da je mamo navzlic moji zanesenosti najbolj očaral kovinsko modri blesk vodomčevega hrpta, ko je brzel navzgor po kanalu v Strunjanu.

Katarina Senegačnik, Gorkičeva 14,
1000 Ljubljana